

להריח בהם כלים עד למוצאי שבת בכרי שיעשו^ט (ומכל מקום אם נתנם שם קודם שהוסק התנור אפשר שיש לחלק אם היה שוגג^{קעח}):

רנה הכנת האש קודם הכנסת שבת וכו' ד' סעיפים:

א אסור לעשות מדורה מעצים סמוך לחשכה אלא אם כן מצית בהם האור כל כ"א עד שתהא השלהבת עולה מאליה^י בלי סיוע עצים אחרים. גזרה שמא יחתה בה בשבת ויניד העצים כדי שתעלה השלהבת^י ואם הוא עין יחידי צריך שיאחז האור מבעוד יום ברוב הקיפו וברוב עביו^י דהיינו שיכנס האור בעובי העץ עד רובו ומכחין יקופנו ג"כ עד רוב הקיפו^י שאז ידלק מאליו בשבת ולא יצטרך כלל להנידו:

ב עצים שלא הודלקו מבעוד יום כשיעור שנתבאר^י אע"פ שהודלקו אח"כ מאליהם בשבת^י בענין ששוב אין לחוש שמא יחתה בהם^י אע"פ אסור להנות מהם בשבת כיון שהודלקו מבעוד יום כאיסור^י אבל אם הודלקו מבעוד יום^י כשיעור שנתבאר יכול להתחמם כנגדם ולהשתמש לאורן בין שהם על גבי קרקע בין שהם על גבי מעורה ואפילו מדברים שאסור לעשות מהם פתילה לגר^י מפני שהאור מסכסכת בהם ואינה נאחזת בהם יפה כמו שיתבאר בס' רס"ד^י מותר לעשות מהם מדורה בכל מקום^י לפי שבמדורה שהיא היסק גדול מבעיר האחד את הבריו^י:

ג יש אומרים^י שבפחמן אפילו לא אחז בהם האור אלא כל שהוא מבעוד יום הרי זה מותר לפי שהם דולקים והולכים מאליהם^י ויש הולקין על זה^י וברברי סופרים הלך אחר המיקל^י:

ד מדורה של זפת ושל גפרית ושל קש וגבבא^י אפילו לא אחז בהן האור אלא כל שהוא הרי זה מותר שהם דולקים והולכים^י מאליהם^י וכן מדורה (א) של קנים ושל

קונטרס אחרון

(א) של קנים בו כנ"א דעת הר"י^ב ורמב"ם^ג ור"י^ד ומגיד משנה^ה, והמה הרבים נגד

קעד משמעות מ"א סק"ז ומוס"י רנב. וראה גם לקמן שם. וראה מ"מ וצנינים.

קעה ראה לעיל ס"י רנב ק"א. שם. תהלה לחד סק"ב וס"י רנב סק"ג. העי"ב (ירוש' ח"ו ע' צו).

סימן רנה

א תשנה ב, רע"א. מור וש"ע פ"א.
ב רבי חייא בבביתא שם. מור וש"ע שם.

ג שמואל בנב"י שם. ש"ע שם.

ד רמב"ם פ"ג ד"מ. ש"ע שם.

ה רב פפא שם. מור וש"ע שם.

ו רש"י שם ד"ה רוב עבוי ד"ה רוב הוקפו. לבוש פ"א.

מ"ז סק"א. מ"א סק"א.

ז הרמב"ם פ"ג ד"מ. ש"ע פ"א.

ח משמעות מ"ז שם. וד"א סק"ב. וראה גם סק"ג. עולת שבת סק"א.

צינונים לקונטרס אחרון

א לכללות קרי"א זה ראה העי"ב (ירוש' ח"ו ע' ע'.

ד קש ואילך.

ב סוף פ"א (ח, ב).

ה שם ד"ה גמ' מא.

ה שם.

ט עולת שבת שם.

י ראה אליה רבב סק"א. וראה עולת שבת שם. פמ"ג

א"א סק"ג.

יא מ"א סק"ג.

יב בביתא שם כא, רע"א. מור וש"ע שם.

יג סעף א וש"ג.

יד בביתא שם. רמב"ם שם.

טו רש"י שם ד"ה אבל.

טז רבי יהודה במשנה ב, רע"א. סוד. רבנו ירוחם נ"ב

ח"ג (פח, א). ש"ע פ"ב.

יז רש"י שם ד"ה ר' יהודה. מור וש"ע שם.

יח משמעות הרמב"ם שם ד"מ ואילך. מ"מ שם ה"ב

וב"י ד"ה ומ"ש ובפחמן ברעת הרמב"ם.

יט ראה רמב"ם ד"ל ממרים פ"א ד"ה.

כ בביתא ב, רע"ב. מור וש"ע פ"ג.

כא ש"ע שם. וראה לשון הרמב"ם סוף ו' מור.

גרעיני תמרים כשהם מפורדים אבל אם הקנים הם אגודים והגרעינים הם בסל צריכים שיצית בהם האור כל כך בענין שההא השלחבת עולה מאליה^כ לפי שאין השלחבת יכולה ליכנס בהם מאליה^{כז}:

רנו ו' תקיעות שהיו תוקעין בערב שבת ובו סעיף אחד:

א כשהיו ישראל בישובן^א תיקנו חכמים לתקוע שש תקיעות^ב במקום גבוה^ג להבדיל העם מן המלאכה^ד ועבשו נהגו בקהלות הקדושות שכל שהוא סמוך לשבת כחצי שעה^ה או שעה שמכריו שלח צבור להכין עצמן לשבת^ו שצריך להוסיף מחול על הקדוש^ז כמו שיתבאר בס' רס"א^ח וכן ראוי לנהוג בכל מקום^ט (שמאחרים תפלת ערבית).

ועל כל פנים צריך לשלוח איש לבטל הבעלי מלאכות ממלאכתם מן המנחה ולמעלה דחינו שתי שעות ומחצה קודם הלילה^י ע"ד שנתבאר בס' רנ"א^{יא} וגם פרקמטיא אף שהוא מותרת אחר המנחה כמ"ש שם^{יב} מכל מקום ראוי לשלוח איש לסגור התנויות כמו שעה קודם הלילה^{יג} כי פעמים רבות יוצא מהן מכשלה גדולה שלפעמים בא שר

קונטרס אחרון

הרא"ש^י וטור. וכן דעת השו"ע שהביא סברא הראשונה בסתם וסברא הב' בלשון יש אומרים^י. ואף שרש"י הוא מכריע ביניהם^י, מכל מקום הכרעה שלישית היא^י לפי דעת התוספות דף מ' ו' בסוף פרק קמא דפסחים^י, ועוד שלא הוזכרה סברא זו^{יב} בשי"ע כלל^{יג}.

א תוספתא מוכה פ"ד ה"ז (לראש הגג גבוה שבער).
ב שבת לה' כ' בראש גגו. רש"י שם ר"ה להל"ך.
ב רמב"ם שם. טור.
ד ברייתא שם. שו"ע שם.

ה ראה לעיל ס' רנא בקי"א, דחינו שכן השגשגות הוא כמו שליש או רביע שעה, וזמן קבלת שבת הוא לכל הפחות חצי שעה קודם צאתה^כ. וראה גם לקמן ס' רסא פ"ג (ומן סמירת הניווט דלקמן – לכל הפחות חצי שעה לפני כן).

ו רמ"א ס"א.
ז ראה לקי"ש ח"ט עמ' 58 והע' 23. שלחן המלך ח"א ע' קפ.

ח סעיף ד.
ט רמ"א שם.

י ד"א סק"א. דחינו לשיטתו ששעות ומנויות משערים מעטמד השחר עד צאת הכוכבים, ובדלעיל ס' נה ס"ג וש"נ אמנם ראה בנפמן שם לסיפורי ה"ל מ"ש. שמשערים מנין החמה עד השקיעה, ושעור שעתים ומחצה הוא קודם השקיעה. וראה גם דהל' ס' רסא ס"ה.

יא ס"ב. וראה לעיל שם בקי"א באריכות.
יב סעיף ג.
יג ראה קי"א שם. וראה ברי השלחן ס' עג ס"ק ד'.

כב רב נחמן א"ש, לניסת הר"ף (ה' ב) והרמב"ם פ"ג הבי"א דעה הא' בש"ע שם. וראה קי"א.
כג רש"י שם ע"א ר"ה נתן.

סימן רנו

א (טור ו) שו"ע ס"א. וראה לשון הרמב"ם פ"ה ה"ה.
ב ברייתא לה ע"ב. טור וש"ע שם. וראה לעיל ס' רנא בקי"א שבאר ד' שיטות בזה: א) תקיעה א' במנחה גדולה להבטיל מנלאכה שבשדות ומנלאכה גמורה (דלעיל שם ס"ג, וכדעה דא' דלעיל שם ס"ב) ותקיעה ב' במנחה קמנה להבטיל עיר ממלאכה דמותרת (דלעיל שם ס"ג) ולסמירת חנויות. ב) תקיעה ב' חצי שעה לפני קבלת שבת (שהיא חצי שעה לפני צאתה^כ) לסמירת החנויות ולכפול מנלאכות דמותרות. ג) תקיעה א' לפני מנחה קמנה להבטיל מנלאכה שבשדות ותקיעה ב' במנחה קמנה לסמירת החנויות ולהבטיל מנלאכה גמורה שבכפר (כדעה ב' דלעיל שם ס"ג). ד) תקיעה א' במנחה קמנה להבטיל מנלאכה גמורה (כדעה ב' דלעיל שם) וטעיה חצי שעה לפני קבלת שבת לסגור חנויות. והו"ו שפסחים כאן, שנקי"פ לכפול מלאכה גמורה במנחה קמנה, ועמ"פ לסגור החנויות כמו שעה קודם הלילה.

ציונים לקונטרס אחרון

י ע"א ר"ה הלכה.
יא כא, א ד"ה אין. וראה כללי הפוסקים וההוראה כלל י.
יב של רש"י.
יג ראה גם לעיל ס' רנא קי"א סק"ב. ס' רנא קי"א סק"ב. וראה כללי הפוסקים וההוראה כלל יא.

ו סוף פ"א.
ז ראה גם לקמן ס' רנא קי"א. ס' שמח סק"א. ס' שנ סק"א. וראה כללי הפוסקים וההוראה כלל עג.
ח ראה רש"י שם רע"ב ר"ה רב כתנא ד"ה גרענין.
כ סוף סמ"י.
ט ואינה מכרעה, כמבואר בשבת לט, א ושי"ג.